

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

ChristenUnie SGP
VOOR EEN WAARDEVOL ZEIST

1. Inhoud

2.	Inleiding	3
2.1.	ChristenUnie/SGP Zeist Kernwaarden en drijfveren	3
2.2.	Liefde voor de dienst aan God	3
2.3.	Rentmeesterschap nog een test	3
2.4.	Van christenen voor alle mensen.....	3
3.	Betrouwbare overheid.....	4
3.1.	Vertrouwen	4
3.2.	De gemeente, dat zijn we samen	4
3.3.	Overheid en inwoner	5
3.4.	Gemeentelijke samenwerking.....	5
3.5.	Financiën	6
3.6.	Privacy.....	6
4.	Veiligheid	7
4.1.	Veiligheid	7
4.2.	Drugs en alcoholmisbruik	7
4.3.	Overige veiligheidsaspecten	7
5.	Zorg	8
5.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor:.....	8
5.2.	Volksgezondheid	8
5.3.	Zorg voor kwetsbare inwoners.....	8
5.4.	Zorg voor vluchtelingen	12
6.	Gezin, jeugd en onderwijs	13
6.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?.....	13
6.2.	Zorg voor kinderen en jongeren.....	13
6.3.	Onderwijs.....	15
6.4.	Onderwijshuisvesting.....	15
6.5.	Thuiszitters en thuisonderwijs	16
6.6.	Leerlingenvervoer	17
6.7.	Onderwijs en zorg	17
7.	Werk en Inkomen.....	18
7.1.	Werk is belangrijk.....	18
7.2.	Armoede(preventie) en schulden	18
8.	Kunst, cultuur en sport	20
8.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?.....	20
9.	Economie	22

9.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?	22
9.2.	Koopzondag.....	23
10.	Energie, klimaat en milieu	25
10.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?	25
10.2.	Natuur	25
10.3.	Energie en klimaat.....	25
10.4.	Afvalinzameling	28
10.5.	Luchtkwaliteit	29
10.6.	Toekomstbestendig waterbeheer	29
11.	Wonen en ruimte.....	30
11.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?	30
11.2.	Ruimte.....	31
12.	Mobiliteit	33
12.1.	Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?	33

2. Inleiding

2.1. ChristenUnie/SGP Zeist Kernwaarden en drijfveren

De ChristenUnie/SGP Zeist is een lokale christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel. Wij geloven dat het christelijke geloof voor iedereen waardevol is en het beste morele fundament biedt voor het samenleven van mensen en voor de politiek. De ChristenUnie/SGP Zeist ziet de overheid als dienaar van God, die zich inzet voor het belang van burgers.

Liefde tot God en elkaar

Liefde is het centrale thema van het christelijke geloof: God liefhebben boven alles en onze naaste zoals we onszelf liefhebben. God heeft ons elkaar gegeven om samen te leven. Een leven volgens christelijke waarden en normen is goed voor de gehele samenleving. Zó kan ieder mens verantwoordelijkheid nemen en tot zijn recht komen. Het christelijke geloof geeft heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. De ChristenUnie/SGP Zeist wil een wereld waarin we omzien naar elkaar en naar onze leefomgeving. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen: waar iedereen meetelt.

2.2. Liefde voor de dienst aan God

De ChristenUnie/SGP Zeist staat voor een overheid die vanuit christelijke waarden en normen het welzijn van burgers wil dienen. Vrijheid van godsdienst en geweten zijn belangrijke waarden. De Bijbel zegt dat het liefhebben van God met heel ons hart ons ten goede komt (Deut. 10: 12). In Zijn wijsheid gaf God ons een rustdag om God en ook elkaar te dienen. Ook vanuit maatschappelijk oogpunt is het belangrijk de 7*24 uren economie te doorbreken en wekelijks een rustdag te hebben. De overheid heeft een belangrijke functie bij het handhaven en reguleren van deze rustdag.

2.3. Rentmeesterschap nog een test

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om te bebouwen en bewaren. Goed en verantwoord rentmeesterschap is onze roeping. Intussen mogen we genieten van de vruchten van de aarde, maar putten we de natuurlijke bronnen niet uit. Dát is goed beheer van natuurlijke en culturele rijkdom. De ChristenUnie/SGP Zeist rekent zich tot een beweging van maatschappelijk betrokken christenen die op tal van plekken in de samenleving stem geven aan hun geloof. Voor hen is geloof niet alleen iets voor de kerk of thuis, maar ook voor de samenleving. Bereid zijn om verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken aan een betere samenleving.

Natuurlijk kan de overheid niet alles oplossen. De samenleving is ook niet maakbaar. De ChristenUnie/SGP stelt: het zwakke beschermen en het sterke reguleren om zo vrede te stichten.

De inbedding van de ChristenUnie/SGP Zeist in een landelijk netwerk van besturen op alle niveaus van het openbaar bestuur biedt stabiliteit en duidelijkheid. Onze lokale standpunten zijn niet ad hoc opgeschreven, maar breed gedeeld en gedragen. Dit biedt uitstekende mogelijkheden om af te stemmen en lokale zaken provinciaal of landelijk aan de orde te stellen (en andersom).

2.4. Van christenen voor alle mensen

De ChristenUnie/SGP Zeist is een partij van christenen voor alle mensen: iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor de gemeente Zeist. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

3. Betrouwbare overheid

Bij de ChristenUnie/SGP staat de samenleving centraal. Een samenleving die niet het werk is van de overheid maar van mensen en maatschappelijke verbanden samen.

De gemeente heeft dus een bescheiden rol en heeft vooral als taak de kracht in de samenleving te versterken. De regie ligt bij de burger en de overheid staat naast de mensen. Waar nodig stimuleert en ondersteunt zij hen in het meedenken en meedoen. Dit vraagt om maatwerk. Voor kwetsbare mensen die het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, waarborgt de overheid ondersteuning. Inwoners moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun eigen verantwoordelijkheid, veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is. Om die reden is het goed dat de overheid op een aantal belangrijke terreinen ook grenzen aangeeft en handhaaft. Zo draagt zij bij aan een collectieve verantwoordelijkheid voor het recht van de zwakken in de samenleving

3.1. Vertrouwen

Het vertrouwen in de politiek en in de overheid is meer onder druk komen te staan. De ChristenUnie/SGP ziet dat en neemt dat serieus. Een betrouwbaar en transparant bestuur en een sterk moreel en integer leiderschap vormen de basis voor een bloeiende samenleving. Even belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en dat de burger zelf ook verantwoordelijkheid neemt.

De ChristenUnie/SGP wil bijdragen aan het herstel van vertrouwen door:

- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in Zeist
- Ervoor te zorgen dat politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaatsvinden
- Te streven naar een coalitieakkoord op hoofdlijnen, zodat er voor alle partijen ruimte is voor invloed op beleid.
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven.
- Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven

3.2. De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie/SGP wil dat inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De gemeente moet op haar beurt open staan voor initiatieven van inwoners, instellingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt en faciliteert. De ChristenUnie/SGP stimuleert dat inwoners zichzelf organiseren, bijvoorbeeld in Coöperaties. Zo kunnen burgers verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Meer verantwoordelijkheid van inwoners vraagt om andere regels van de gemeente en om minder bureaucratie

De ChristenUnie/SGP wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Deze initiatieven moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven. Burgerinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de kaders waarbinnen burgerparticipatie plaatsvindt. Ook bij tegengestelde belangen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

3.3. Overheid en inwoner

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, (jeugd-)zorg, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en duurzaamheid. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij steeds zoveel mogelijk draagvlak in de samenleving.

De ChristenUnie/SGP waardeert de dorpen Austerlitz, Bosch en Duin, Den Dolder en Huis ter Heide als lokale gemeenschappen en hecht aan het eigene en de vitaliteit van deze gemeenschappen. Dit geldt ook voor de diverse wijken binnen Zeist.

Voor een goede betrokkenheid van de kernen en wijken kiest de ChristenUnie/SGP voor het inzetten van dorps/wijkambassadeurs. In de gemeente Zeist zijn veel belangenverenigingen op dorps- of wijk-niveau. Dit zijn mensen die met beide benen in de wijk- of dorpssamenleving staan en breed draagvlak in de wijk hebben. De ChristenUnie/SGP wil de dorpen en wijken eigen verantwoordelijkheid geven, ondersteund met eigen budgetten. Verenigingen/coöperaties met een duidelijk draagvlak worden gefaciliteerd om hun rol van belangenbehartiger te kunnen vervullen.

Concreet

- Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- Geen raadgevende referenda, maar wel vroegtijdig open en eerlijk burgers betrekken bij beleidskeuzes en/of grote ontwikkelingen.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands.
- Er worden inloopsprekuren in de kernen/wijken georganiseerd.
- De bekendheid en bereikbaarheid van de wijkteams moet worden verder verbeterd.
- Godslasterlijke en kwetsende reclame- en kunstuitingen moeten worden geweerd.

3.4. Gemeentelijke samenwerking

Gemeenten zijn geen eilanden, hun belangen overstijgen de fysieke grenzen. Daarom komen bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals gemeenschappelijke regelingen (WGR) in beeld als dat voor de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie wenselijk is. Gemeenschappelijke regelingen moeten op z'n minst de mogelijkheid in zich te hebben dat de individuele gemeenten eigen beleid kunnen blijven formuleren. De raad dient zicht en controle te houden op besluiten die een WGR neemt.

Concreet

- Keuzes voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden gemaakt op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- De ChristenUnie/SGP vindt dat democratische legitimatie en controle rondom samenwerkingsverbanden versterkt moeten worden.

3.5. Financiën

De gemeente Zeist is financieel gezond, mede als resultaat van de met de samenleving gevoerde bezuinigingsdialoog. Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

Politiek is kiezen

Het begint allemaal met een begroting en een jaarrekening. Daarin wordt inzichtelijk welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en zijn gerealiseerd. Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan waarvoor geld beschikbaar is. Dat vraagt een zorgvuldige afweging van de verschillende wensen, noden en belangen door de gemeenteraad. De gemeente koopt duurzaam en circulair in. Keuzes en resultaten daarvan zijn meetbaar.

Concreet

- De lokale lastendruk stijgt, behalve in bijzondere gevallen, niet meer dan de inflatiecorrectie.
- Als er ruimte is voor lastenverlaging dient dit ten gunste te komen aan alle inwoners van Zeist.
- De gemeente spant zich extra in om kwijtscheldingsregelingen bekend te maken bij de doelgroepen van deze regelingen.

3.6. Privacy

Bescherming van persoonsgegevens

Voor een goede vervulling van de toegenomen wettelijke taken en verplichtingen heeft de gemeente de beschikking over veel gevoelige persoonsgegevens. Het koppelen van gegevens is nodig om snel de juiste diensten te kunnen leveren.

Voor het vertrouwen in de overheid is het van groot belang dat zorgvuldig met deze gegevens wordt omgegaan. Burgers hebben daar recht op: het recht op bescherming van persoonsgegevens is een grondrecht. Burgers moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt.

4. Veiligheid

4.1. Veiligheid

Je veilig weten is voor ieder mens van wezenlijk belang. Gebrek aan veiligheid leidt tot gevoelens van onrust en angst. Het is onze opdracht om bij te dragen aan een rechtvaardige samenleving door op te komen voor hen die slachtoffer zijn of dreigen te worden van onrecht en geweld.

Veiligheid is niet slechts de afwezigheid van criminaliteit, overlast en vormen van onveiligheid, maar juist ook de aanwezigheid van vertrouwen, geborgenheid en gemeenschapszin. Het stimuleren van de sociale kwaliteit van buurten is noodzakelijk om negatieve dynamieken te doorbreken. De gemeente dient de veiligheid o.a. te bevorderen door voorlichting en preventie. Buurtbewoners, wijkagenten, (sociale) wijkteams, buurt- en clubhuiswerk hebben hierin een belangrijke rol, vooral als het gaat om sociale veiligheid, het signaleren van vereenzaming, ontwikkeling van crimineel gedrag e.d. 'Oog voor elkaar', met respect voor ieders eigen identiteit, moet de dragende kracht zijn bij het door de gemeente in nauwe samenwerking met wijken, verenigingen e.a. in het te voeren beleid.

Het handhaven van de publieke orde betekent ook daadwerkelijk en doeltreffend optreden als sprake is van verstoring van de openbare orde. Daarbij is het essentieel dat daders worden ondersteund om te voorkomen dat zij opnieuw in de fout gaan.

4.2. Drugs en alcoholmisbruik

De ChristenUnie/SGP is er voorstander van dat er op plaatselijk niveau een streng maar billijk beleid wordt gevoerd als het gaat om het gebruik van drugs en alcohol. Te vaak leidt drank- en drugsmisbruik tot verslaving, met sociale problemen tot gevolg. Wij willen daarom dat bezoek aan coffee-shops en het dealen in drugs, zeker rond scholen, krachtig wordt tegengegaan. Wij willen dat drankmisbruik onder minderjarigen door de lokale overheid wordt aangepakt, in samenwerking met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen.

4.3. Overige veiligheidsaspecten

Tot veiligheid behoren ook zaken als 'inbraakpreventie', 'verkeers- en brandveiligheid', en 'tegengaan en optreden tegen huiselijk geweld en kleine criminaliteit'. Allereerst door eigen verantwoordelijkheid, maar er ligt ook een expliciete taak voor de gemeente, samen met politie en brandweer.

Concreet

- Versterking van gericht preventief beleid (o.a. voorlichting), op het gebied van brandveiligheid en het voorkomen van inbraak, crimineel en asociaal gedrag.
- Onderzocht moet worden of het aantal bijzonder opsporingsambtenaren, die politietaken waarnemen en zich inzetten in voor lokale veiligheid, wel voldoende is.
- Er wordt een wijkveiligheidsplan opgesteld samen met bewoners, waarin prioriteiten, actiepunten en evaluatiemomenten concreet worden vastgelegd.
- Snelle en concrete aanpak van verstoringen van de openbare orde. De kosten worden waar mogelijk verhaald op de daders.
- Daadkrachtig aanpakken van probleemjongeren, de harde kern justitieel, de meelopers primair door hen perspectief voor de toekomst te bieden.
- Stimuleren dat zich voldoende vrijwilligers melden voor de brandweer.
- Sociale veiligheid moet een vast onderdeel zijn bij de inrichting van de openbare ruimte.
- Strengere controle op naleving van de nieuwe drank- en horecawet, met name op locaties waarvan bekend is dat men hieraan weinig aandacht besteedt, alsook sanctionerend beleid waar dit gerechtvaardigd is.

5. Zorg

5.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor:

De ChristenUnie/SGP wil zich op grond van de Bijbel inzetten voor een samenleving die gedragen wordt door naastenliefde.

Gelukkig maken de meeste mensen deel uit van een of meerdere netwerken, zoals gezinnen, schoolklassen, kerken, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en van eenzaamheid en zijn er mensen die niet kunnen meekomen. We hebben een periode van grote bezuinigingen en hervormingen achter de rug. Daardoor zijn inwoners veel meer dan vroeger zelf verantwoordelijk geworden voor het regelen van ondersteuning. Er zijn ook mensen die tussen wal en schip terechtkomen.

Uitgangspunt van de ChristenUnie/SGP is dat elk mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van capaciteiten, gezondheid, seksuele gerichtheid, afkomst of leeftijd. Elk leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het komen tot ontplooiing komen, participatie, bescherming en het ontvangen van zorg als dat nodig is.

De ChristenUnie/SGP wil in Zeist bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet. De gemeente Zeist heeft in de afgelopen periode een grote verantwoordelijkheid gekregen in de zorg voor kinderen, jongeren, ouderen en andere kwetsbare inwoners. Zeist heeft de transities in 2015 goed opgepakt. De ChristenUnie/SGP steunt deze veranderingen, omdat het goed is om een samenhangend zorg- en preventieaanbod zo dicht mogelijk bij onze bewoners te organiseren. De ChristenUnie/SGP wil een optimale keuzevrijheid waarborgen binnen de Wmo en jeugdzorg, zodat de burger de hulp kan kiezen die bij hem/haar past.

De ChristenUnie/SGP wil dat Zeist zoveel mogelijk een integraal inkoopbeleid hanteert voor jeugd, Wmo en beschermd wonen. Dus één contract voor alle domeinen om te benadrukken dat Zeist uitgaat van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders.

5.2. Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is primair een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door in preventie te investeren, zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. De levensverwachting van inwoners verschilt per wijk. De ChristenUnie/SGP maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen tegen te gaan.

Concreet

- De gemeente Zeist start met het project Jongeren op Gezond Gewicht. (JOGG)
- Conform de Kadernota Integraal Gezondheidsbeleid 2017-2020 wordt een wijkgezondheidsprofiel opgesteld voor één of twee buurten. De ChristenUnie/SGP wil maatwerk per wijk op basis van wijkgezondheidsprofielen.

5.3. Zorg voor kwetsbare inwoners

Zorg voor kwetsbare inwoners is voor ChristenUnie/SGP een Bijbelse opdracht die breed moet worden opgepakt. Deze zorg wordt bij voorkeur dichtbij de mensen georganiseerd, heeft een menselijke maat en een menselijk gezicht.

Bij de veelheid aan organisaties die zorg leveren en ondanks het feit dat een steeds kleiner deel van de Nederlanders zich tot een kerk rekent – wordt door beleidsmakers steeds vaker een beroep gedaan op de hulpverlening door kerken. Kerkelijke diaconieën hebben ook een maatschappelijke taak, en pakken deze ook op. Deze constructieve rol heeft toegevoegde waarde en vraagt om versterking van de contacten tussen overheid en kerkelijke diaconieën.

Verder streeft de gemeente naar maximale ontschotting tussen hulp, zorg en participatie en naar het verminderen van bureaucratie. Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (sociale wijkteams, jeugdzorgmedewerkers e.a.) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhelpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp

Concreet

- In deze raadsperiode wordt de integrale afweging in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz. gerealiseerd.
- Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie/SGP wil dat het pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze niet gecontracteerd is.
- Er is structureel overleg tussen kerken en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van de gemeente Zeist.
- De ChristenUnie/SGP wil meer hergebruik en delen van (zorg)hulpmiddelen.
- De gemeente werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams aan de aanpak van laaggeletterdheid.

Personen met verward gedrag

Personen met verward gedrag op straat is onveilig en vraagt daarom aandacht van de gemeente. Er zijn veel minder GGZ-bedden en problemen worden niet tijdig herkend en soms blijft hulp uit. De ChristenUnie/SGP wil dat de gemeente inzet op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, ze verdienen de aandacht van hun omgeving en hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor inwoners die 'anders' zijn.

Concreet

- Samen met de GGZ worden afspraken gemaakt hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund,
- hoe (sociale) netwerken worden betrokken en kunnen worden versterkt en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24/7 ambulante psychische zorg in de wijk, inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

Mantelzorgers

Mantelzorgers vervullen een onmisbare rol binnen de zorg voor kwetsbare inwoners. Overbelasting ligt voortdurend op de loer. Daarom zijn dagbesteding en respijtzorg noodzakelijk om mantelzorger(s) te ontlasten. De ChristenUnie/SGP wil inzetten op die respijtzorg, op waardering van de mantelzorger en het contact leggen en onderhouden met mantelzorgers.

Concreet

- De gemeente draagt zorg voor een ruim aanbod in mantelzorgondersteuning, bijvoorbeeld een respijtvoorziening, een steunpunt mantelzorg. De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden hier actief op.
- De gemeente ontwikkelt een visie op informele zorg en de manier waarop de informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg. De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.

Vrijwilligers

De gemeente kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk dat vrijwilligers verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en extra regels tot een minimum beperken.

Iedereen telt mee en doet mee

In de afgelopen periode heeft Nederland het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap geratificeerd. Mensen met een beperking moeten kunnen meedoen. Om die reden wil de ChristenUnie/SGP dat in Zeist een beleid wordt ontwikkeld waarmee daadwerkelijk stappen worden gezet naar een inclusieve samenleving.

De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners

Concreet

- De openbare ruimte wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Zeist en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente ontwikkelt een inclusief lokaal beleid. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente Zeist zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.

Ouderen - langer zelfstandig wonen

Ouderen hebben bijgedragen aan de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden. Maar vaak ontstaat door lichamelijke of mentale klachten een verminderde zelfredzaamheid. Daarmee wordt ook eenzaamheid een steeds groter risico. De ChristenUnie/SGP heeft oog voor de kwetsbare positie van ouderen in onze gemeente.

Naast ouderen zijn er ook andere inwoners met een zorgvraag die langer thuis moeten blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie/SGP vindt dat de gemeente Zeist daarin, samen met woningeigenaren, verenigingen van eigenaren (VvE's) en woningcorporaties een grote verantwoordelijkheid heeft.

Concreet

- De gemeente initieert voorlichting aan woningeigenaren over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- De gemeente biedt de Blijverslening aan, zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen en zo langer thuis kunnen blijven wonen.
- De gemeente treedt in overleg met verenigingen van eigenaren over het levensloopbestendig maken van appartementencomplexen.
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- De gemeente stimuleert dat in flats en appartementencomplexen waar veel ouderen wonen, de liften geschikt gemaakt worden voor brancards.
- De gemeente stimuleert en faciliteert dat in nieuw te bouwen flats en appartementencomplexen de toegang op maaiveldniveau ligt, en bij bestaande gebouwen waar dit niet het geval is er naast de ingang speciale liften komen.
- Als voorzieningen met een sociale functie in de knel komen, wordt in overleg met de wijk, diaconieën of verenigingen gekeken hoe deze toch open kunnen blijven, bijvoorbeeld door zelfbeheer.
- De ChristenUnie/SGP wil dat aan ouderen ouder van 70 jaar gevraagd wordt of een bezoek vanuit het wijkteam/welzijnsorganisaties gewenst is. Dit om (verborgen) problemen, zoals eenzaamheidsproblematiek, op te sporen en hen te informeren hoe te handelen als men zorg nodig krijgt.
- Zinverandering wordt bij gesprekken met ouderen bespreekbaar gemaakt.
- Mede met advies van Alzheimer Nederland wordt Zeist een dementievriendelijke gemeente.
- Per wijk is er een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is.

Opvangvoorzieningen

Per 1 januari 2018 start het verandertraject maatschappelijke opvang en beschermd wonen in de regio's stad Utrecht, Lekstroom, Utrecht west en Zuidoost Utrecht. Dit traject is het uitgangspunt van de decentralisering van beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO) vanuit de centrumgemeente Utrecht naar alle (regio)gemeenten die per 1 januari 2020 moet zijn gerealiseerd. ChristenUnie/SGP vinden dat in de periode 2018/2019 voldoende (divers) pilots moeten zijn uitgevoerd en geëvalueerd, zodat de gemeente BW en MO in 2020 vlekkeloos voor haar rekening en verantwoording kan uitvoeren.

Concreet

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Zeist slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort mogelijk en sober; cliënten worden zo mogelijk verplicht via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- Jongeren en gezinnen in de opvang krijgen speciale aandacht.

Onder jongeren speelt sexting en grooming een steeds grotere rol. De ChristenUnie/SGP vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

Concreet

- Wijkteams/professionals volgen een training om loverboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.
- Op scholen wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en loverboys.

5.4. Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Zeist is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen die op zoek zijn naar een veilig onderkomen. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk worden opgenomen in onze samenleving. Het ingezette beleid van de gemeente Zeist om deze groep zo snel mogelijk te laten integreren ondersteunen we van harte. Dankbaar zijn we ook voor de vele initiatieven en hulp van inwoners van de gemeente Zeist: taallessen, actief laten deelnemen aan de maatschappij en zo meer. De ChristenUnie/SGP pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen.

Om te kunnen integreren is het respect voor Nederlandse waarden en daaruit komende normen leidend.

Ook uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen hebben volgens de ChristenUnie/SGP recht op onderdak en minimale opvang (bed, bad en brood).

Concreet

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het over de wijken verspreid huisvesten van statushouders.
- De gestarte versnellingsopgave moet extra impuls krijgen om de gewenste doelstellingen te realiseren.
- De gemeente steunt maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze culturele waarden en de taal.
- De gemeente regelt via de RDWI dat het bedrijfsleven wordt ingeschakeld en uitgedaagd om statushouders in dienst te nemen.
- De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding!) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze nog in Nederland zijn.

6. Gezin, jeugd en onderwijs

6.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?

Kinderen en jongeren hebben de toekomst. De gemeente Zeist moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie/SGP wil dat kinderen de extra noodzakelijke ondersteuning zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen en dat de zorg past bij de identiteit van het gezin.

6.2. Zorg voor kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

Het is hoog tijd om meer aandacht te besteden aan sterke en liefdevolle gezinnen. De ChristenUnie/SGP wil ouders met kinderen hulpmiddelen aanreiken voor hun relatie en het ouderschap. Geboortezorg richt zich op beide ouders en op de lichamelijke én mentale voorbereiding op de komst van een kindje. Goede voorlichting en begeleiding verminderen stress en versterken de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben, daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. Voor kinderen is de (v)chtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Om kinderen in hun kwetsbare positie te beschermen en relatieleed voor ouders te voorkomen, wordt ingezet op ondersteuning en preventie.

Concreet

- Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning zijn laagdrempelig beschikbaar
- Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, sprekende voorbeelden zijn Home-Start en de Family Factory

Effectieve ondersteuning

Door de jeugdzorg te decentraliseren heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. Om de transformatie te laten slagen, zijn preventie en vroegsignalering een voorwaarde om kinderen en ouders te ondersteunen en te helpen met de juiste zorg. Om dat te realiseren maken zorgvrager, sociale relaties en professionals een gezamenlijk plan: inzetten op eigen kracht en versterken van de netwerken van gezinnen.

Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Om snel hulp te kunnen aanbieden, wordt de zorg georganiseerd waar kinderen verblijven. Dit kan door het ontwikkelen van onderwijsarrangementen, of door jeugdzorg op scholen spreekuren te geven. De ChristenUnie/SGP pleit ervoor expertise in de kinderopvang en op scholen te brengen. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind terecht kan bij een professional.

De ChristenUnie/SGP wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.

Concreet

- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken; daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt vooral op kwaliteit die aansluit bij de (identiteits)behoefte van de hulpvrager;
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- Jonge mantelzorgers worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben;
- De krachten te bundelen van zorgprofessionals en politici om de eerste 1001 kritieke dagen van een kind zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Voorlichting over digiveiligheid op scholen en aan ouders. Kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media;
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- Jeugd- en jongerenwerk moet worden ondersteund. Maatschappelijke organisaties en kerken moeten de ruimte krijgen om dit op hun eigen manier in te vullen;
- Zorgvragers in de jeugdzorg moeten keuzevrijheid hebben. Daardoor wordt rekening gehouden met de levensovertuiging van ouders en jongeren;
- Er moet zorgvuldig worden omgegaan met de financiële risico's van de decentralisatie. De kwaliteit van zorg mag niet onder druk komen te staan, doordat een zo groot mogelijke korting wordt nagestreefd;

Kindermishandeling en Huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen elke vorm van lichamelijke of psychische mishandeling. De gevolgen van mishandeling zijn groot. Daarom is het belangrijk dat er extra wordt ingezet op het voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling.

Concreet

- De ChristenUnie/SGP zet zich in voor een aanpak kindermishandeling: aandacht voor preventie en versterken van de interactie tussen kind, verloskonde, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.

Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Zeist. Voor slachtoffers van huiselijk geweld (klein of groot, man of vrouw) is passende hulp en/of een veilige opvang beschikbaar (liefst op een plek waar alle hulp onder één dak aanwezig is). De registratie bij Veilig Thuis en bij de politie maakt duidelijk welke vorm van huiselijk geweld speelt. Zo kan snel passende handhaving en zorg worden ingezet.

6.3. Onderwijs

Scholen zijn van de ouders; de gemeente faciliteert

Voor kinderen en jongeren is het onderwijs een belangrijke plek om cognitief en sociaal te ontwikkelen en andere kinderen en jongeren te ontmoeten. De ChristenUnie/SGP staat voor de vrijheid van onderwijs. Ouders kunnen vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kinderen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente respecteert diversiteit van kwalitatief goede scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden. Al het onderwijs is bijzonder. De scholen in Zeist zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. De ChristenUnie/SGP wil in het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders.

De onderwijsbesturen zijn verantwoordelijk voor Passend Onderwijs. Door integraal te indiceren (preventie en vroegsignalering) wordt de professionaliteit van scholen en samenwerkingsverbanden benut. De gemeente heeft een faciliterende rol voor professionals in het onderwijs en in de vroege en voorschoolse voorzieningen. Bij (taal)achterstand wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van Vroeg- en voorschoolse voorzieningen. Kleine scholen zijn vaak sterk geworteld in hun omgeving. Landelijk en plaatselijk heeft de ChristenUnie/SGP zich altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijven we doen.

De toenemende trend om onderwijsinstellingen en kinderopvang samen te voegen tot Integrale Kindcentra's (IKC's) biedt kansen om kinderen al heel jong een doorlopende leerlijn aan te bieden. Tegelijk mag lokale of regionale samenwerking geen inbreuk vormen op de autonomie van besturen en de identiteit van scholen. Vrijheid van onderwijs vraagt een bescheiden overheid.

Concreet

- De ChristenUnie/SGP wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven met speciale aandacht voor vmbo- en mbo-opleidingen.
- In Zeist krijgen kwetsbare jongeren uit het speciaal onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle en stabiele plek in onze samenleving.
- Er komt extra begeleiding vanuit het wijkteam in samenwerking met het onderwijs voor overbelaste jongeren die door een complexe thuissituatie niet of weinig naar school gaan.
- Het aantal voortijdige schoolverlaters van VO en MBO moet in de periode 2018-2022 terug van 1,6% (stand 2016) naar 1,2%.

6.4. Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

Concreet

- In het integraal huisvestingsplan (IHP) beschrijven schoolbesturen en gemeenten de huisvestingsvoorzieningen die nodig zijn. Daarin wordt ook gezocht naar afstemming op beleid voor leerlingenvervoer en passend onderwijs.
- Het duurzamer maken van schoolgebouwen en een goed binnenklimaat hebben prioriteit;
- Scholen voor regulier onderwijs hebben vanwege passend onderwijs soms aanpassingen in huisvesting nodig. Daar maakt de gemeente voortvarend ruimte voor;
- Gemeenten mogen niet 'sturen' met onderwijsgebouwen. Scholen en besturen bepalen zelf of ze samenwerken of zelfs samengaan.

Onderwijsachterstanden

Gemeenten bieden speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgen daar ook geld van het Rijk voor. De ChristenUnie/SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal.
- De school bepaalt zelf welke didactische middelen men wil gebruiken en welke leerdoelen worden nagestreefd.

6.5. Thuiszitters en thuisonderwijs

Ieder kind is leerplichtig. Daarom is het onwenselijk dat er nog duizenden kinderen in Nederland thuiszitten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor toezicht op de Leerplichtwet. De problemen met thuisblijvende kinderen zijn vaak complex. Toch wil de ChristenUnie/SGP thuiszitten zoveel mogelijk terugdringen en voorkomen. Wij realiseren ons dat de school soms tijdelijk of definitief niet de juiste ontwikkelomgeving kan zijn. Dan is het belangrijk dat andere instellingen doelgericht werken aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren

Concreet

- Onderwijs en jeugdhulp hebben oog voor de complexe problemen en werken intensief samen om thuiszitten te voorkomen.
- De gemeente Zeist voorkomt wachtlijsten bij zorgaanbieders die complexe problemen bij kinderen en jongeren behandelen.
- Leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar het onderwijs krijgen goede begeleiding;

6.6. Leerlingenvervoer

Gemeenten betalen onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het vervoer van leerlingen. Dit geldt voor leerlingen die vanwege hun beperking of identiteit niet zelfstandig of niet in de buurt naar een passende school kunnen. De ChristenUnie/SGP vindt het zogeheten 'signatuurvervoer' belangrijk. Door de komst van passend onderwijs hoeven leerlingen soms minder verder te reizen. De gemeente stelt zich royaal op en werkt voortvarend mee bij de vergoeding van leerlingenvervoer aan pleegouders. Dat geldt zeker in het kader van een maatregel van kindbescherming.

6.7. Onderwijs en zorg

Sommige leerlingen kunnen zich fysiek of mentaal niet alleen redden op school en hebben aanvullende zorg nodig. Onderwijs-zorgarrangementen regelen een combinatie van onderwijs en zorg op school.

Concreet

- De overheid is een betrouwbare partner en vangnet. De gemeente zorgt vanwege de garantiefunctie van de overheid dat er altijd voldoende passend onderwijs in de openbare scholen beschikbaar is.
- Zorgaanbieders moeten passen bij de identiteit van leerlingen, ouders en school. Dat geldt niet alleen voor geïndiceerde, maar ook voor kortdurende zorg.

7. Werk en Inkomen

7.1. Werk is belangrijk

Werk is belangrijk: voorzien in levensonderhoud, maatschappelijk participeren, gevoel van eigenwaarde. Werken is dan ook een Bijbelse opdracht voor ieder mens. Er zijn echter tussen mensen grote fysieke, verstandelijke en mentale verschillen. Van belang is dat er in de Zeister samenleving naar wordt gestreefd dat iedere inwoner werk heeft dat bij hem of haar past. Daarbij is niet alleen betaald werk waardevol: zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk zijn evenzeer nuttige maatschappelijke bijdragen die stimulering en waardering verdienen.

Van de inwoners van Zeist mag eigen inspanning worden verwacht. Gelukkig willen veel mensen graag iets voor de maatschappij betekenen bij voorkeur in hun directe woonomgeving. Als ChristenUnie/SGP zien we meedoen als een kans en als een uitdaging. Meedoen moet gestimuleerd worden en waar mogelijk worden beloond. Mensen die nog niet meedoen moeten hiertoe, indien nodig, dringend worden uitgedaagd. De gemeente zoekt op een creatieve manier naar mogelijkheden voor een passende tegenprestatie van uitkeringsontvangers zonder dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen.

De participatiewet is een belangrijk instrument om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt naar werk te bemiddelen. Met de o.a. de BIGA heeft Zeist een parel in huis om een deel van deze inwoners aan passend werk te helpen.

Zeist blijft voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid achter bij de landelijke groei van de economie. ChristenUnie/SGP blijft pleiten voor een beleid om werkgelegenheid naar Zeist te krijgen. Zeist moet op tijd ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen (b.v. vervanging van bancaire systemen door 'blockchain', nieuwe vormen van energie en vraaggericht 3D-printen). Zo bezint Zeist zich op deze 'derde industriële revolutie' en zoekt naar lokale mogelijkheden om samen met Utrecht Science Park nieuwe werkgelegenheid aan te trekken.

Concreet

- De gemeente Zeist ontwikkelt beleid om de werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus, mede gericht op toekomstgerichte innovatieve bedrijven in Zeist te vergroten.
- De gemeente Zeist zorgt voor voorlichting en ondersteunt bedrijven met kennis en kunde bij het aan het werk helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Stimuleren en faciliteren van de RDWI om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk te bemiddelen;
- Maximaal benutten van de mogelijkheden tot verstrekken van opdrachten aan de BIGA en BIGA promoten bij bedrijven in Zeist.
- Blijvend grote waardering tonen voor onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg;
- Vrijstelling van sollicitatieplicht voor alleen gaanden met jonge kinderen of mensen met een chronisch zieke partner.

7.2. Armoede(preventie) en schulden

Ook in Zeist is er sprake van armoede. Het aantal bijstandsuitkeringen in Zeist is in de periode begin 2015 - eind 2016 met 110 (ruim 6%) toegenomen. Ook het aantal kinderen in Zeist dat in armoede opgroeit is toegenomen. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties, lichamelijke klachten en veel stress.

Omdat ook hier 'voorkomen beter is dan genezen' zijn preventie en een vroege signalering zeer belangrijk. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. We moeten voorkomen dat armoede van generatie op generatie over gaat.

De aanpak van schulden heeft haast. Dat vraagt creatieve oplossingen zoals doorbraakprojecten en snelle en toegankelijke schuldhelpverlening.

Snelle communicatie door betrokkenen – vooral door instanties waar in de regel het eerst schulden ontstaan (woningverhuurder, nutsbedrijven, ziektekostenverzekering) – is van groot belang. Vrijwilligersorganisaties mogen hierbij op steun van de gemeente rekenen, omdat dit voor haar kosten en praktische inzet bespaart.

Concreet

- Ondersteunen van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding en eenzaamheid, zoals de Voedselbank, Sociale Raadsliden, Kerk en Samenleving, Weggeefwinkel, Schuldhelpmaatje, NPV, Leger des Heils, Diaconaal Loket enz.
- Doelgerichte, laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aanbieden op de wijkservicepunten.
- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat een betalingsachterstand direct wordt gemeld en er pas tot (aanzegging van) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen.
- De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt en is binnen twee weken beschikbaar.
- Wachttijden worden zoveel mogelijk benut, bijv. door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhelpmaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of kerkelijke diaconie.
- Aan scholen, sportverenigingen e.a. wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het (sociaal) wijkteam.
- Compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking.
- Eén schuldenaar, één regisseur.
- Gemeente Zeist voert een ruimhartig minimabeleid (actieve armoedebestrijding, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, verlening van bijzondere bijstand en ziektekostenverzekering) en blijft stimuleren dat inwoners maximaal maatschappelijk participeren. Zo kan de zgn. armoedeval worden voorkomen zonder dat het sociale vangnet een behaaglijke hangmat wordt.
- Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie. Bij dakloosheid door huurschuld wordt gewerkt aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties.
- In bepaalde gevallen moet het mogelijk zijn om schulden af te lossen door maatschappelijke inzet

8. Kunst, cultuur en sport

8.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. De stilte en rust die via de beleving van kunst en cultuur ontstaat, stelt ons in staat met nieuwe ogen naar de werkelijkheid te kijken. Cultuur vormt de ziel van de stad of het dorp. We mogen in Zeist trots zijn op het brede kunst-, cultuur- en sportaanbod. Professionals en amateurs benutten samen hun talenten om onze samenleving mooier te maken. Ze dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, beweging en creativiteit: individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en een krachtige en creatieve samenleving. De gemeente stimuleert deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

De ChristenUnie/SGP pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. Investeren in cultuurgebouwen is soms nodig maar moet kritisch beoordeeld worden op nut, noodzaak en de financiële haalbaarheid en houdbaarheid op lange termijn.

Concreet

- Kinderen uit gezinnen in armoede kunnen korting krijgen of gratis deelnemen aan muzieklessen en/of sport. De gemeente handhaaft bestaande mogelijkheden en breidt die waar nodig uit.
- Evenementen in Zeist moeten veilig en gezond zijn: goed toegankelijk, heldere (subsidie-) afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs).
- De gemeente gaat aanstootgevende (kunst)uitingen in de openbare ruimte tegen en steunt geen evenementen op zondag
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.

Monumentenbeleid en musea

Het bewaren en beschermen van culturele objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Ondersteuning aan musea en archieven behoort tot de mogelijkheden, omdat ze een cultuurhistorisch belang vertegenwoordigen: conserveren, educatief benutten én mensen (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken.

Kerken zijn als religieus erfgoed vaak beeldbepalend en mede drager van onze culturele identiteit.

De komende jaren zullen meer kerkgebouwen hun functie verliezen. Ze komen leeg te staan of kampen met achterstallig onderhoud. De ChristenUnie/SGP pleit voor zicht op het aantal kerken en de staat ervan: tijdige herbesteding en met de provincie op tijd in te zetten op behoud van het religieus erfgoed.

Concreet

- Het Slot Zeist dient toegankelijk te blijven voor de inwoners van Zeist. Het is een parel voor de gemeente en haar inwoners en mag niet verder worden gecommercialiseerd.
- De ChristenUnie/SGP is geen voorstander van een 'automatische' 1% norm van de bouw- som om deze voor kunst te bestemmen. Particuliere initiatieven hebben de voorkeur;

Bibliotheken

De Zeister bibliotheek (Idea) is van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid, het bieden van educatieve vorming, toegang tot informatie (ook digitaal) en leesplezier voor alle inwoners. Samenwerking met scholen verdient aandacht. Huisvestingskosten kunnen soms naar beneden door een bibliotheek in een ander (gemeentelijk) gebouw te vestigen. De locatie dient voor jong en oud echter altijd centraal en goed bereikbaar te zijn.

Gebouwen en sportvelden

Naast het stimuleren op de gebieden sport, cultuur en recreatie heeft de gemeente een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid. Daarbij zet de ChristenUnie/SGP in op toegankelijkheid en bereikbaarheid: financieel en praktisch. Daarin past het ingezette centraliseren van sportaccommodaties stimuleren tot samenwerking. De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen.

In het accommodatiebeleid van de gemeente Zeist wordt geprobeerd alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen. Gebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut: gebruik optimaliseren en dwarsverbanden versterken (tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen etc. Het is belangrijk dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

Concreet

- De ChristenUnie/SGP wil de exploitatielasten van accommodaties verlagen. Daarin past de ingezette koers voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en inzetten op lagere energielasten (verduurzamen van gebouwen en lichtinstallaties). Dit zijn uitgangspunten bij nieuwe aanbestedingen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk, maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, vluchtelingen, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie/SGP pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Het creëren of uitbreiden van fiets-, wandel-, nordic walking en/of hardlooperoutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband wordt uitgewerkt.

Concreet

- Bij de aanleg van woonwijken wordt uitgegaan van de mogelijkheid tot 'ommetjes'. Hierbij kunnen natuurorganisaties uit de eigen gemeente behulpzaam zijn.
- In het beleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal worden benut om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (jeugd sportfonds en participatiefonds);
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd door een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen.
- De buurtsportcoach is zeer belangrijk en verdient blijvende ondersteuning. Daar waar nodig wordt deze rol versterkt.

9. Economie

9.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?

De lokale overheid speelt een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie. Een sterke economie is een randvoorwaarde voor en een middel om andere doelen te realiseren. Bij economie gaat het om groei, consumeren en de kwaliteit van leven. Een economie is volgens de ChristenUnie/SGP pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, er coöperatieve relaties ontstaan, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

Het MKB is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor de sociale cohesie, de ontwikkeling van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie/SGP komt op voor ondernemers. Wij willen (ook digitaal) blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. De gemeente schept goede voorwaarden voor (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap (lokaal en regionaal). Zij stelt zich op als een partner voor ondernemers.

De werkgelegenheid in Zeist nam en neemt af, omdat grote werkgevers zich elders vestigen. De gemeente Zeist heeft te weinig geanticipeerd op de brede gevolgen, terwijl Zeist sterke troeven heeft: centrale ligging, goed openbaar vervoer, bij Utrecht met het Sciencepark, veel groen, enzovoort..

Concreet

- De gemeente Zeist ontwikkelt een aantrekkelijk beleid dat is gericht op het aantrekken van duurzame werkgelegenheid.
- De gemeente gaat lokale en regionale economische clusters versterken en promoten.
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; bij alle aanbestedingen is *social return* een voorwaarde.
- Het MKB moet voorrang krijgen bij gemeentelijke aanbestedingen.
- Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente voor participatie van bewoners en ondernemers bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.
- De ChristenUnie/SGP wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door alle ondernemers royaal binnen 30 dagen te betalen.
- De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren

ZZP-ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn als zelfstandige zonder personeel (ZZP-er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De ChristenUnie/SGP wil dat de gemeente actief en royaal gebruik maakt van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen en het voeren van een bedrijf aan huis niet te frustreren.

Duurzame Bedrijventerreinen

De ChristenUnie/SGP zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op de bedrijventerreinen, bijvoorbeeld door het instellen van een ondernemersfonds/ parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.

Concreet

- Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht en de gemeente beoogt bestaande terreinen te verduurzamen. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.

Bloeiend centrum

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop heeft Zeist ingespeeld met het vaststellen van de centrumvisie. Het centrum van Zeist wordt grondig aangepast. De komende jaren wordt de centrumvisie verder ingevuld: compacter maken van het kernwinkelgebied en het actief aantrekken van detailhandel.

Concreet

- Om het winkelgebied in Zeist meer te concentreren worden winkelbestemmingen buiten het kernwinkelgebied gewijzigd in woonbestemmingen of krijgen deze een flexibele bestemming.
- Winkeliers buiten het kernwinkelgebied worden gestimuleerd zich te verplaatsen naar het kernwinkelgebied. Samenwerking met vastgoedeigenaren is hierbij noodzakelijk.
- Er komt geen detailhandel in het buitengebied (grootschalige winkels/ outletcentra), om een levensvatbare middenstand overeind te houden.
- Vanuit het gevefonds worden ondernemers blijvend gestimuleerd de gevel van hun winkel aantrekkelijker te maken.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers versterkt.
- Door goed overleg met vastgoedeigenaren wordt er voor gezorgd dat wijkwinkelcentra niet verloederen, maar aantrekkelijk blijven voor de inwoners van Zeist.

Recreatie en toerisme

Met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld om verblijfsrecreatie in en rond de gemeente Zeist te stimuleren.

Concreet

- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel het recreatieve als het woon-werkverkeer.

9.2. Koopzondag

In Zeist mogen de winkels iedere zondag open. Wij zien dat als een ongewenste stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag daarvoor de aangewezen dag.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. Ook is er vaak sprake van indirecte dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.

De ChristenUnie/SGP blijft zich om principiële, economische en sociale redenen verzetten tegen de koopzondagen. In Zeist zijn op zondag slechts een handvol winkels open: duidelijk is dat er geen brede maatschappelijke behoefte bestaat. Dit wordt onderschreven door uitkomsten van onderzoek waaruit blijkt dat 70% van de winkeliers en 50% van de inwoners van Zeist geen behoefte hebben aan de koopzondag.

Concreet

- De verruiming van zondagsopenstelling van winkels wordt teruggedraaid.
- Geen verplichte zondagsopenstelling: ondernemers mogen niet contractueel gedwongen worden om op zondag hun winkel te openen.
- Medewerkers mogen niet worden verplicht op zondag te werken en vanwege dit standpunt van hun baan worden uitgesloten.

Gezonde agrarische sector

Hoewel de agrarische sector in Zeist een beperkte omvang heeft is ze wel belangrijk. Vanaf de Lage Grond tot voorbij de Bunsinglaan grenst Zeist aan agrarisch gebied. Een sector die een nauwe relatie met de schepping heeft. Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel en hebben een nauwe verbondenheid met de schepping. De ChristenUnie/SGP is trots op onze agrarische sector en heeft hart voor boeren en tuinders. Een toekomstbestendige agrarische sector heeft een gezonde economische basis, is innovatief, gaat zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie en produceert in balans met dier en leefomgeving. Jonge boeren en tuinders verdienen een goede toekomst. De sector zorgt in Zeist ook voor een belangrijke groene buffer met het Utrecht Science Park, Bunnik en Driebergen. Deze buffer dienen we intact te laten en niet te laten verstedelijken. De landbouw is op veel plaatsten essentieel als drager van het buitengebied.

Veel jonge mensen weten niet waar ons eten vandaan komt. Stadslandbouw is uiteraard ontoereikend om de hele bevolking te voeden, maar kan hier een goede functie vervullen. Het verlevendigt ons dorp, brengt onze voedselproductie dichterbij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder. De gemeente zoekt actief naar gronden die geschikt zijn om (tijdelijk) een stadsakker te beginnen.

Concreet

- Bij het opstellen van de visie op het buitengebied wordt ingezet op een toekomstbestendige en duurzame agrarische sector.
- Belangen van bestaande agrarische bedrijven en tuinders dienen in de agrarische gebieden te prevaleren boven de individuele belangen van bewoners zonder agrarische binding met het gebied

10. Energie, klimaat en milieu

10.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?

God vertrouwd aan ons, mensen, de zorg van de geschapen werkelijkheid toe: bouwen en bewaren van de aarde. Die spanningsvolle opdracht heeft ook brede politieke consequenties. We zien en ervaren overal de negatieve gevolgen van de te eenzijdige nadruk op het 'bouwen' in de achterliggende decennia. Zo kan en mag het niet verder.

We zijn verantwoordelijk voor de generaties na ons. Daarom gaan we met het milieu in al zijn facetten zo om dat zij niet worden geconfronteerd met negatieve effecten van ons onverantwoord gedrag: natuur en milieu liefst beter doorgeven aan ons nageslacht.

Natuur en milieu zijn afhankelijk van nationaal en internationaal beleid. Toch kunnen we lokaal heel veel doen om Zeist duurzaam te maken: met betrekking tot natuur, energie, lucht, bodem en water. Dit is voor ChristenUnie/SGP een van de belangrijkste speerpunten voor de periode 2018-2022. We weten dat veel inwoners van Zeist daar net zo over denken. Daarom zijn wij hoopvol wat betreft de concretisering van de vele (noodzakelijke) maatregelen.

10.2. Natuur

Gelegen op de grens van de Utrechtse Heuvelrug en het Kromme Rijngebied, is Zeist rijk aan natuur. Deze natuur verdient bescherming. Een buitengebied waar inwoners van Zeist en mensen uit omliggende stedelijke gebieden kunnen recreëren en genieten van de rust en natuurlijke waarden is belangrijk in onze, door veel haast en stress gekenmerkte, tijd. De slogan 'Zeist, stad in het groen' mag daarom niet aan waarde inboeten.

Zeist kent een Boswerf met een vooral voor kinderen en scholen educatieve taakstelling. Ook is de gemeente een aantal "groene groepen" rijk met grote expertise op het terrein van natuur en milieu.

De openbare ruimte is gemeenschappelijk bezit, waarvan het beheer berust bij de gemeente. Dat hoeft echter niet altijd en overal zo te zijn. Zo kunnen bewoners zelf het groen in hun directe omgeving beheren waardoor meer betrokkenheid ontstaat. Dit komt de kwaliteit van het groen ten goede en maakt de wijk leuker. De ChristenUnie/SGP is van mening dat de wijk dan beter wordt onderhouden en dat het samenwerken de sociale samenhang versterkt

10.3. Energie en klimaat

Energieneutraal (= er wordt evenveel energie opgewekt als er wordt verbruikt) en klimaat- of CO₂-neutraal (= een proces dat niet bijdraagt aan klimaatverandering) zijn begrippen die nauw met elkaar samenhangen, maar ze zijn niet identiek. De gemeente Zeist wil in 2030 zowel energieneutraal als klimaatneutraal zijn. ChristenUnie/SGP staat van harte achter deze doelstelling, maar is tevens van oordeel dat er heel wat tandjes bij moeten om dit echt te realiseren.

Energiebesparing

Om energieneutraliteit te bereiken moet langs twee lijnen worden gewerkt: minder energie verbruiken en meer zelf energie opwekken. Energiebesparing is mogelijk door efficiëntieverbetering (gebruik van efficiëntere apparaten, LED verlichting, woningisolatie, e.d.) én door bewuster met energie om te gaan. Dit laatste vraagt om een mentaliteitsverandering, maar waar deze eenmaal is bewerkstelligd wordt ook op andere fronten winst geboekt. De gemeente dient daarom te blijven inzetten op bewustwording. Vanuit het oogpunt van een rechtvaardige mondiale verdeling van de welvaart pleit ChristenUnie/SGP voor versobering, zeker daar waar sprake is van overconsumptie en verspilling. Het is een illusie dat meer welvaart leidt tot meer welzijn.

Energieopwekking

Bij het gebruik van energie gaat het voor een groot gedeelte om warmte (voor ruimteverwarming, koken, warm water) en verder om energie als krachtbron om apparaten en motoren te laten werken. Bij het implementeren van alternatieve energiebronnen is het daarom zinvol rekening te houden met het doel waarvoor de energie nodig is.

Energieopwekking met wind- en zonne-energie heeft als nadeel dat deze niet 24 uur per dag gegarandeerd is. Er komen de laatste tijd in hoog tempo mogelijkheden (zoals een buurtbatterij) beschikbaar voor een rendabele tussentijdse opslag. In combinatie met het stimuleren van alternatieve energiebronnen dient de gemeente ook tussentijdse opslag te bevorderen. Hiervoor is o.a. het starten van vroegtijdig overleg met netbeheerders noodzakelijk.

Energieneutraal bouwen

In de notitie Duurzaam Bouwen (juli 2017) heeft de gemeente de ambitie uitgesproken om in 2030 energieneutraal te zijn. Nu de verplichting tot aansluiting van woningen op het openbare gasnet is vervallen, dient o.i. 'geen gasleiding naar nieuwe woningen' uitgangspunt te zijn, zo mogelijk ook voor woningen en projecten die al in een verder stadium van ontwikkeling zijn.

Om een energieneutraal Zeist te bereiken moet ook de bestaande woningvoorraad worden aangepakt.

Duurzaam bouwen betekent meer dan alleen energieneutraliteit. Het betekent ook dat te bouwen woningen een zeer lange termijn meegaan. Dit betekent o.a. levensloopbestendig bouwen, gebruik van duurzame materialen enz. Het betekent vooral ook innovatief denken over 'wonen in de toekomst'.

Om als woongemeente als zodanig energieneutraal te zijn, zal een deel van de woningvoorraad energiepositief (energieproductie groter dan -verbruik) moeten zijn. ChristenUnie/SGP vindt dat Zeist hier een speerpunt van moet maken, niet alleen door overleg te voeren met woningbouwcorporaties (over vooral sociale woningen), maar ook met Verenigingen van Eigenaren.

Naast energieneutraal op woongebied zullen ook alle openbare gebouwen en bedrijfsgebouwen energieneutraal moeten worden.

De financiële positie van de gemeente laat het op korte termijn realiseren van revolverende fondsen toe. Met de hieruit te verstrekken leningen kunnen inwoners maatregelen bekostigen die óf energiebesparend zijn óf schone energie opwekken. Eenmaal geïnstalleerd, zijn ze door de lagere energielasten in staat de lening terug te betalen. Het terugbetaalde geld kan dan weer worden gebruikt voor nieuwe leningen. Ook bedrijven zouden hiervan gebruik moeten kunnen maken.

Veel individuele burgers moeten een drempel over om daadwerkelijk te komen tot energiemaatregelen. De gemeente moet hen daartoe stimuleren, o.a. door groepen inwoners bij elkaar te brengen en de oprichting van energiecoöperaties te bevorderen.

Concreet

- Ernaar streven dat wijkbewoners zelf (een deel van) het groen in hun wijk gaan beheren vanuit een daarvoor bijpassend budget.
- De gemeente voert een integraal duurzaamheidsbeleid: waar het relevant is, wordt het onderwerp meegenomen in ieder beleidsstuk
- De gemeentelijke voorlichting blijft een doordacht en bewust gebruik van energie stimuleren
- Nieuwe woningen worden niet meer op het gasnet aangesloten
- De gemeente wordt het lokale kennis- en verbindingscentrum voor tijdelijke energieopslag voor woningbezitters, Verenigingen van eigenaren, woningbouwcorporaties e.a. en vervult de rol van intermediair naar netwerkbeheerders.
- Verduurzaming van bestaande en nieuwe woningen en gebouwen vraagt een veel actievere rol dan de gemeente tot nu toe praktiseerde.
- Daarvoor functioneert één aanspreekpunt waar inwoners en ondernemers terecht kunnen voor technische en financiële arrangementen voor verduurzaming.
- Wat betreft technische arrangementen is objectiviteit en transparantie een eerste vereiste. Waar deze ontbreekt verdient het aanbeveling hiernaar in regionaal of nog breder verband onderzoek te laten doen.
- Daar waar voor een snelle en effectieve energietransitie bovenlokale samenwerking wenselijk is, aarzelt de gemeente niet hier actie te ondernemen.
- De gemeente Zeist zorgt met spoed voor een revolverend duurzaamheidsfonds van waaruit leningen beschikbaar worden gesteld voor energie-effectieve maatregelen.
- De gemeente Zeist maakt actief gebruik van de expertise van natuur- en milieuorganisaties en gaat met hen in over de oprichting van milieucoöperaties.
- De gemeente ziet erop toe dat het bedrijfsleven de Wet Milieubeheer naleeft en stimuleert een verdere verduurzaming

Klimaatneutraal

Klimaatneutraal betekent vooral reductie van de uitstoot van broeikasgassen (methaan, lachgas en CO₂). Op gemeentelijk niveau kan vooral de CO₂ uitstoot worden aangepakt door vermindering van het gebruik van fossiele energie. Naast de omschakeling naar duurzame energie in woningen en gebouwen (zie hiervoor), is hier het verkeer in beeld. In ieder ruimtelijk ordeningsplan dient CO₂ emissiereductie te worden meegenomen. Of verkeersdrempels in de praktijk de juiste snelheid beperkende maatregelen zijn om de CO₂ emissie te verminderen lijkt ons een zinvolle onderzoeksvraag voor de komende periode; bij een negatieve uitkomst dienen andere, milieuvriendelijker maatregelen te worden genomen.

Concreet

- De gemeente stimuleert door plaatsing van oplaadstations het elektrisch rijden.
- De gemeente ontwikkelt slimme verkeersroutes waar met gelijkmatige snelheid kan worden gereden met als doel de CO₂ emissie te reduceren
- Autoverkeer in het centrum wordt ontmoedigd, zeker als het om sterk vervuilende auto's gaat.
- Toezicht op naleving van de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom dient behalve de veiligheid ook het milieu, en vraagt daarom meer prioriteit.

De gemeente als voorbeeld

De gemeente doet er zelf alles aan om zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk energie op te wekken.

Concreet

- De gemeente vervult een voortrekkersrol bij het energieneutraal maken van de gemeentelijke eigendommen, activiteiten en de openbare ruimte (isolatie van gebouwen, zonnepanelen, elektrische auto's, LED verlichting is de norm bij openbare straatverlichting)
- In de komende raadsperiode wordt het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.

10.4. Afvalinzameling

Veel afval is in feite waardevolle grondstof. Daarom is het terecht dat de normen voor afvalscheiding steeds strenger worden. In Zeist is in RMU-verband ingezet op scheiding van afval aan de bron. Hierdoor kan veel afval als grondstof worden hergebruikt. In de komende raadsperiode mag per 2020 het restafval per persoon maximaal 100 kg per jaar bedragen. Om dat te bereiken moet nog een flinke slag worden gemaakt.

Daarom worden knelpunten in de afvalscheiding aangepakt. Burgers wordt het gemakkelijk gemaakt om het afval op de juiste plaats in te leveren. Het gebruik van (grijze) containers voor inzamelen van PMD afval is een zeer logische stap. De ChristenUnie/SGP wil het plaatsen van zgn. blipverts (mininzamelstations voor recyclebare kleine producten) – zo mogelijk gecombineerd met een container voor restafval – onderzoeken. Het scheiden van afval door bewoners van appartement complexen is een ander noodzakelijk speerpunt.

De gemeente moet zoveel mogelijk maatregelen nemen om zwerfafval (papier, blik en glas op wegen en pleinen) te voorkomen en op te ruimen. Dit is een bron van ontsiering en ergernis.

ChristenUnie/SGP wil dat handhavend wordt opgetreden rond plaatsing, goed onderhoud en frequente reiniging van afvalbakken

Concreet

- PMD afval moet zo snel mogelijk via (grijze) containers aangeboden kunnen worden.
- Zeist introduceert een 'clean-team, die dagelijks en na meldingen de wijken bezoekt'. Zij zorgt voor het opruimen van zwerfafval, glas op de weg en eventueel hinderlijk groen.
- BOA's krijgen rond zwerfafval een taak bij voorlichting en handhaving.
- Bij eventuele introductie van 'omgekeerd inzamelen' moet specifiek rekening gehouden worden met ouderen en jonge gezinnen.
- Met de RMN wordt gekeken naar mogelijkheden voor het recyclen van luiers.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheid tot het in elke wijk plaatsen van blipverts voor de inzameling van die soorten recyclebaar afval die niet door de RMU worden opgehaald.
- De gemeente maakt van de gescheiden inzameling van afval in appartement- en flatgebouwen een speerpunt, met name in seniorencomplexen waar mobiliteit van bewoners een beperkende factor is.

10.5. Luchtkwaliteit

De kwaliteit van de lucht dient te voldoen aan landelijke normen. De ChristenUnie/SGP wil in heel Zeist zover mogelijk onder de maximaal toelaatbare waarden blijven.

Concreet

- In verband met de fijnstofbelasting willen wij dat op het traject van de A28 langs Zeist de maximum snelheid wordt teruggebracht tot 100 km/uur.

10.6. Toekomstbestendig waterbeheer

Door toename van versteende gebieden (woonwijken/tuinen, parkeer- en bedrijventerreinen) in combinatie met een toename van extreme buien ontstaat toenemende maatschappelijke en financiële schade. Daarnaast is de verdroging van gronden een groter wordend probleem. Het is noodzakelijk dat de gemeente Zeist een strategie ontwikkelt hoe zij met deze effecten van klimaatverandering omgaat en hoe schade kan worden beperkt. Dit zal samen met het waterschap, de provincie en omliggende gemeenten uitgewerkt dienen te worden

Concreet

- Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan.
- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente werkt aan bewustwording, bijvoorbeeld een publiekscampagne in samenwerkingen met tuincentra en ontmoedigt verstening van de natuurlijke omgeving.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer van regenwater (afkoppelen).
- De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf daarbij het goede voorbeeld. Daarmee werkt Zeist aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling en biodiversiteit.

11. Wonen en ruimte

11.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend: lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, behoefte aan betaalbare koopwoningen voor starters en gezinnen. De ChristenUnie/SGP wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters worden ondersteund en er voldoende passende huurwoningen zijn.

Wonen in de gemeente Zeist is wonen in het groen. Uitbreidingslocaties voor woningen zijn er daarom nauwelijks. Groei van het aantal woningen zal daarom vooral door inbreiding moeten plaatsvinden. Wanneer 'groen' en 'rood' conflicteren kiest de ChristenUnie/SGP voor de groene waarden van Zeist. Wel kan het zo zijn dat de krapte op de woningmarkt dermate groot is dat er alleen betaalbare koop- of huurwoningen mogelijk zijn in groene gebieden. Als zich dat al mocht voordoen, zal de ChristenUnie/SGP de plannen en alternatieven zorgvuldig afwegen.

Concreet

- De versnellingsopgave huisvesting (5 jaar lang 500 extra mensen huisvesten) is nog niet echt van de grond gekomen. De gemeente moet zich tot het uiterste inspannen om deze opgave te realiseren.
- De gemeente Zeist ontwikkelt een visie op particuliere (ver)huur zoals Airbnb.
- Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Energieneutrale en levensloopbestendige woningen zijn de norm.
- Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik maken van een Blijverslening om de woning aan te passen zodat ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, kunnen blijven wonen. De regeling wordt in 2019 geëvalueerd en indien de lening succesvol is, wil de ChristenUnie/SGP dat de regeling wordt gecontinueerd.
- In Zeist is een duurzaamheidslening beschikbaar.

Toekomstige generaties

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Zeist zal duidelijke keuzes maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij worden betrokken: het gaat over de kwaliteit van de eigen leefomgeving. Ook is het belangrijk dat de infrastructuur op orde is, zoals publiek vervoer en snel internet.

Concreet

- Verstening van tuinen en de openbare ruimte wordt tegengegaan. De gemeente stimuleert haar inwoners om de tuinen te ontstenen en stimuleert het afkoppelen van hemelwater zodat dit niet in het riool komt.
- De ChristenUnie/SGP wil de transformatie van (incourante) kantoorgebouwen naar woningen bevorderen (ook in het kader van de versnellingsopgave). De gemeente heeft vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen.
- De gemeente ontwikkelt een plan van aanpak 'asbestsanering' zodat alle daken in Zeist voor 2024 asbestvrij zijn. Hiervoor wordt samenwerking met de Provincie gezocht.
- In Zeist komt er ruimte voor de bouw van zgn. Tiny Houses.

Woningcorporaties

De ChristenUnie/SGP wil dat de gemeente Zeist woningcorporaties de ruimte geeft om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig te kunnen bouwen, maar vraagt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie. In deze woonvisie staan ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode is er een plan hoe de bestaande woningvoorraad volledig wordt verduurzaamd.

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Zij spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie/SGP zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor, maar vooral mét de bewoners in Zeist

Concreet

- De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede en voldoende sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector.
- De gemeente legt doelen vast voor het verbeteren van de energiehuishouding van woningen en de volledige verduurzaming van de woningvoorraad.

11.2. Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners worden gedaan. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker: de wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken. Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er per 1 januari 2019 een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een

enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat, maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

De energietransitie krijgt een grote impact op onze ruimtelijke inrichting. In het duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking. De ChristenUnie/SGP wil kortom meer ruimte voor ruimte op de politieke agenda. Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen, dorpen en steden. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

Concreet

- De gemeente ontwikkelt een plan waarbij de gemeente en de bewoners verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leefomgeving, voor het in eigen beheer onderhouden van hun wijk.
- De gemeente kan bijvoorbeeld een app ontwikkelen waarmee meldingen kunnen worden gedaan.
- De gemeente anticipeert op de invoering van de nieuwe Omgevingswet door het bestuurlijk ambitieniveau te bepalen en te investeren in scholing van ambtenaren en raadsleden.
- De gemeente wijst deelgebieden aan waar ervaring opgedaan wordt met het werken onder de nieuwe Omgevingswet.
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte.
- Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen moeten worden tegengegaan.
- De ChristenUnie/SGP vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van fiets- en wandelpaden en wegen heeft prioriteit.

Natuur

De ChristenUnie/SGP zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving

Concreet

- Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen en is er aandacht voor behoud van lanen en parken.
- Er vindt zo snel mogelijk een evaluatie plaats van de Bomenverordening 2016 over de gevolgen van het afschaffen van kapvergunningen in witte gebieden. Ook wordt naleving in groene gebieden geëvalueerd, zo nodig leidend tot meer controle en handhaving.
- Geen bezuiniging op natuur- en milieueducatie
- Bij financiële overschotten heeft het vullen van het bomenfonds prioriteit. Dit fonds garandeert een groen Zeist voor de toekomst.
- De ChristenUnie/SGP wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt door aanleg en onderhoud van goede wandel- fiets- en beleefpaden. Samenwerking tussen provincie, gemeente, waterschappen, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

12. Mobiliteit

12.1. Waar staat de ChristenUnie/SGP voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is nodig voor een sterke economie. Mobiliteit is in ontwikkeling vanwege digitale innovatie in het verkeer, de financiële houdbaarheid van het huidige openbaar vervoer, de opkomst van elektrische vervoersmiddelen (fiets en auto) en het nog steeds groeiend aantal auto's op de weg. De mobiliteit mag steeds minder negatieve impact hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving en de leefbaarheid.

We kiezen voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, publiek vervoer en fiets. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) om te zorgen voor infrastructuur van een kwalitatief hoog niveau. Door stimuleren van de (elektrische) fiets kan het autoverkeer dat door en naar de gemeente Zeist rijdt, worden verminderd.

Onze insteek is dat de spoorwegovergang in Den Dolder open blijft. Het sluiten van de overgang zorgt voor veel extra verkeersbewegingen en is niet goed voor het dorpsgevoel in Den Dolder.

Concreet

Fiets

- In de gemeente wordt een lokale fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: goede en brede fietspaden, veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen.
- Gebruik van (elektrische) fiets dient te worden gestimuleerd.
- Onveilige fiets- en looproutes naar scholen worden aangepast. Nabij scholen hebben fietsers en voetgangers voorrang en is snelverkeer "te gast".

Voetgangers

- Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn, worden de looproutes naar het centrum, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften.
- Overhangend hinderlijk gemeente groen wordt tijdig verwijderd. Bij hinderlijk privaat groen worden eigenaren gesommeerd het groen terug te snoeien tot de perceelgrens. Hierop wordt ook daadwerkelijk gehandhaafd.

Openbaar vervoer

- Bij de transformatie van het openbaar vervoer naar publiek vervoer vindt de ChristenUnie/SGP de bereikbaarheid van de (kleine) kernen een belangrijk punt. De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer, de gemeente voor andere vormen van publiek vervoer, zoals het leerlingenvervoer. De ChristenUnie/SGP vindt dat de gemeente en haar inwoners betrokken moeten worden bij de te maken keuzes. OV-bereikbaarheid van alle kernen. Samen met de Provincie en gebruik makend van nieuwe mobiliteitsvormen willen we werken aan een dekkende bereikbaarheid.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht en aangesloten bij digitale platforms die privaat- en publiek vervoer verbinden.
- Sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen wordt bevorderd.

Parkeren

Zeist heeft ruim voldoende en goede parkeervoorzieningen dicht bij de winkels. Dit is belangrijk voor de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van ons winkelcentrum. De parkeerlocaties dienen aantrekkelijk te zijn en gemak te bieden aan de gebruikers. Er dient goed gekeken te worden naar de kostenstructuur. Doel moet altijd zijn om zo laag mogelijke tarieven te hanteren.

Concreet

- De ChristenUnie/SGP is geen voorstander van het afschaffen van de parkeergelden. Parkeerlocaties kosten geld en het is reëel dat de gebruiker hiervoor betaalt.
- Parkeergeld wordt aangewend om de kwaliteit van de openbare parkeergelegenheid te onderhouden en te bevorderen. Uitgangspunt is kostendekkende exploitatie.
- Bij het bouwen/onderhouden van parkeergarages is (sociale) veiligheid een belangrijk item.
- Er komen voldoende/meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.
- Invoeren van betaald parkeren in woonwijken gebeurt alleen bij aantoonbare noodzaak en voldoende draagvlak van bewoners.

Verkeersveiligheid

Concreet

- Er vindt een inventarisatie plaats van de verkeersveiligheid (met name voor wandelaars, fietsers en schoolgaande kinderen) in Austerlitz, Bosch en Duin, Den Dolder, Huis ter Heide en de wijken in Zeist. Dit gebeurt samen met de bewoners. Op basis van de inventarisatie wordt, indien noodzakelijk, een actieplan gemaakt om de verkeersveiligheid te verbeteren.
- Er moet meer worden gehandhaafd op snelheid, vooral in 30 kilometer gebieden. Eventueel moet permanente controle overwogen worden.
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes verwijderd.
- De toename van nieuwe of bepaalde vervoersmiddelen zoals elektrische fietsen, bakfietsen, racefietsen enz. vraagt om een andere indeling van wegen of de openbare ruimte. De gemeente speelt hierop in door deze ontwikkeling mee te nemen in de planvorming.
- De gemeente Zeist geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals (visueel) gehandicapten, ouderen, voetgangers en fietsen.
- De gemeente Zeist werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel. (www.verkeersveiligheidslabel.nl).